

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

TOMAS ALVA EDISON
(1847-1931)

2022

MART

№38

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.tadqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
14-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-14**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-14**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 38-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 март 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шоҳида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти)

6. Журналистика

Тошбоева Барноҳон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг туган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Раҳмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22. Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23. Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24. Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25. География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

1. Исмайлова Айжамал Жалғасовна
ЗАМАНАГӨЙ КӨРКЕМ ТӘЛИМДЕ ART-МЕТОДЛАРДАН ПАЙДАЛАНЫҮ
ЖОЛЛАРЫ 7

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

ЗАМАНАГӨЙ КӨРКЕМ ТӘЛИМДЕ ART-МЕТОДЛАРДАН ПАЙДАЛАНЫҮ ЖОЛЛАРЫ

Исмайлова Айжамал Жалгасовна
НМПИ сүүретлеу өнери хэм әмелий
безеу өнери кәнигелиги 2-курс магистранты
тел+998900950192
Ismailova8892@gmail.com

АННОТАЦИЯ: Бул тезисте мектеп оқыушыларына сүүретлеу өнери пәнинде заманагөй методлардан пайдаланыу усыллары хақкында мағлыұматлар берилген. Олардан пайдаланыу жоллары үйретилген.

ТАЯНЫШ СӨЗЛЕР: метод, Art, көргизбели оқытыу, пейзаж, гаммасы,

Метод сөзи грекше „билиу ” деген мәнисти аңлатады .

Елимизде ғәрезсизлик жылларында хәр бир тарау бойынша өзгерислер , жаңаланыулар жүз берди .Бундай өзгерислер көркем тәлимде өз көринисин тапты. Әсиресе көркем өнер менен ис жүргизиуши жаслар өзлериниң жеке көргизбелери мастер класслары менен таныта баслады .

Президентимиз атап өткендей „Үшинши Ренессанс ” дәуири басланыуы менен мәмлекетимизде 2021-жыл „Жасларды қоллап кууатлау жылы” менен басланды хэм дәуирдиң фундаменти деп жасларбелгиленди. „Үшинши Ренессанс- жаслар нәзеринде” атлы таңлау өз жумысын баслаған тийкарынан бул таңлау Ата –бабаларымыз мийрасын үйрениу хэм оларды ен жайдырыу, жоқары оқыу орынларында жаслар билимин асырыушы методикаларын өзгертиу, оқыушы жасларды илим- пәнге бағдарлаудың жаңа усыллары назерде тутылған .

Заманагөй көркем тәлимде де жасларды пәнге ,өзиниң тарауына қызықтырыуда хәр қыйлы методлар ислеп шығылған . Сол методлардың бир жөнелиси Art - метод болып ,көргизбели кураллар ,сүүретлерден пайдаланыу сүүретлерди сыздырыу жолы менен жасларға тәлим бериу хэм бул арқалы олардың гүзетиу ядта сақлап қалыу қәбилетин күшейтиу хэм көрип түсиниу имканиятын бериуден ибарат .

Сүүретлерден көрген усылларын өз жумысларында сынап көриу хэм өз тәжрийбелерин арттыруу методиканың мақсети есапланады .

Art – методлар тек сүүретлеу өнерии таруында ғана емес балким , медицина психология қәнийгеликлеринде де кең қолланылады .

Сүүретлеу өнеринде Art- методлардың бир қанша түрлери бар .

Олар;

Ауызеки баян етиу , Көргизбели оқытыу ,Әмелий жумыслар ” болып есапланады .

Ауызеки баян етиу методында „Гүрриң” , „Лекция” , „Саубетлесиу ” „Сорау-жууап” лардан ибарат .

Әмелий жумыслар ” методы „Лобаратория жумыслары” Суурет сызыу шынығыулары, Мүсиншилик шынығыулары, Көркем шығармалар таллау түрлери әмелий шынығыулар мазмунында әмелге асырылады. (Б.Н.Орипов 5)

Экскурсия яғный саяхатқа шығыу методы ,оқыушыларға тәбият реңлерин сезиуге оларды рәнбәрең реңлерде саулендириуге хэм көриу, ядта сақлау қәбилетин күшейтиуге, рауажландырыуына үлкен үлес қосады .

Бунда оқыушы пейзаж жанрында көркем шығарма дәретиу ушын бир орынды сайлауды хэм ондағы хәр бир детальдың жайласыу орынларын хэм реңлерин сая жақты жерлерин ядта сақлап қалыу тийис. Танықлы қыл қәлем устасы Левитан қыс

айында дослары менен тэбият қойнына саяхатқа шығады . Олар тэбият сулыўлықларын гүзетеди хэм оннан көзлери қуўанады . Көк- гумис реңли ай жақтысында таўланып турған қарлар хэм тереклерге оралған тоғай табиятдиң бир сулыўлығы еди, олар үйлерине тарқасады. Арадан күнлер өтип олардың бири Левитан устаханасына келеди хэм картинаға көзи түседи : Сүүретши картинаны сол дәрежедее жазған, хэр бир деталь, реңлер, улыўма көринис сол күнги тэбиятты көрсетип турар еди . (Абдирасилов 15)

Улыўмаластырып айтқанда экскурсия методы арқалы оқыўшыларға өз үстинде ислеўге, оларды тэбият пенен таныстырыўға, реңлер гаммасын итибар менен гүзетиўге, келешекте композиция жумысларын ислеўге тэжрийбе жыйнаўға ийтермелейди . Репин өз жумысын тэбиятты гүзетиў, тереклер өсимликлер тамырларын қазып олардың жайласыўын көрип шығыудан баслаған . Терек жапырақлары қай тэрепке қарап турыўы оның себеблерин изертлеп шыққан художник болып есапланады .

Солай екен экскурсия тек ғана көз бенен көриў емес оны қол менен услап көриў сезиниў изертлеў арқалыда үйрениледди .

Әдебиятлар:

- 1 . С.Ф.Абдирасилов Тасвирий саьнат уқитиш методикаси . Т., 2012 ж.
2. Б.Н.Орипов Тасвирий саьнатни уқитишнинг замонавий педагогик технологияси, дидактикаси ва методикаси. Т., 2013 ж.
3. «Йошларакадемиясы.uz » сайти .

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДҚИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 14-ҚИСМ

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.03.2022

Контакт редакций научных журналов. [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of [tadqiqot.uz](http://www.tadqiqot.uz)
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000
